

Studieplan 2011/2012

Årsstudium i utmarksforvaltning

Studiepoeng: 60

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er en ettårig grunnutdanning og vil være et fulltidsstudium med 60 studiepoengs omfang.

Innledning

Hedmark består av 95 prosent skog- og utmarksarealer. Evenstad ligger dermed i et område der bruk og utvikling av skog- og utmark er en av grunnpilarene til framtidig næring og bosetning. I dag har rekreasjonsbasert næring i skog og utmark (særlig hyttenæringa) vokst til samme størrelsesorden som produksjonen av salgbare produkter fra skogen. Naturopplevelsene og hyttebygging kan sees i sammenheng med jakt- og fiskemuligheter som i regionen tradisjonelt sett har vært brukt til matauk, og i liten grad er kommersialisert.

Det er behov for kompetanse for å forvalte disse store utmarksarealene på en bærekraftig måte. Avdeling for skog- og utmarksfag sysselsetter på landsbasis ledende fagpersonell – noen av de som setter dagsorden og påvirker faglige trender innen vilt- og rovviltforvaltning.

Årsstudiet i utmarksforvaltning gir en faglig fordypning i forvaltning av utmarksarealene basert på vilt- og fiskeressurser.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap og innblikk i hvordan utmarksressurser forvaltes både offentlig og privat. Studiet vil gi muligheter for å drive naturoppsyn.

Studiet bygger opp om avdelingens studieprofil *bærekraftig bruk av skog- og utmarksarealene* og forskningsprofil *anvendt økologi*.

Målgruppe

Studenter som ønsker kompetanse innen utmarksforvaltning som en del av en bachelorgrad, eller som en tilleggsutdanning i allmennlærerutdanningen, med sikte på å undervise i naturfag, skogbruk, utmarksforvaltning i grunnskolen, samt for å undervise i naturbruk ved videregående skole.

Studiet er også godt egnet for personer som skal forvalte egen skogeiendom, men som har sitt

hovedarbeidssted i annen virke.

Kompetanse

Studiet kan inngå som ett av tre år av en bachelorgrad. Ved SUE godkjenner vi studiet som ett av tre år på bachelor i skogbruksfag, utmarksforvaltning og natur- og økoturisme. Det er også tenkt at folk som jobber i offentlig forvaltning kan ha nytte av studiet, gjerne i kombinasjon med en annen utdanning som for eksempel innen økonomi, administrasjon.

Studiet kan også være et supplement til øvrig kompetanse for folk som jobber innen privat eller kommunal forvaltning og/eller skognæringen for øvrig.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen vil foregå gjennom forelesninger og øvelser i felt og laboratorium.

Vurderingsformer

Se under hver særskilte emnebeskrivelse.

Internasjonalisering

Det er ikke lagt inn utenlandsopphold i studiet grunnet studiets korte varighet. Det er likevel mulig å kombinere studiet med enkelte fordypningsemner innen skog- og utmarksforvaltning innenfor de nordiske institusjonene som er knyttet til vårt Nordplus-nettverk kalt Nordnatur. Eventuelle utenlandsopphold må på forhånd godkjennes av avdelingen. Det vil også være noe engelskspråklig litteratur, samt engelskspråklige gjesteforelesere.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

1. bolk	2. bolk	3. bolk	4. bolk
Fiskeriøkol (15)	Vilt I (10)	Økologi (10)	Valgfag (10)
Rovvilt I (5)		Naturopps (10)	

Årsstudium i utmarksforvaltning

Emner

Studiepoeng År 1

- [Fiskeriøkologi i ferskvann](#)
15 studiepoeng
- [Rovviltøkologi og forvaltning I](#)
5 studiepoeng
- [Viltforvaltning 1](#)
10 studiepoeng
- [Naturopsyn](#)
10 studiepoeng
- [Økologi](#)
10 studiepoeng
- [Valgemne SUE 10 Sp](#)
10 studiepoeng

Emneoversikt

6SU230 Fiskeriøkologi i ferskvann

Emnekode: 6SU230

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om ferskvannsøkologi og fiskeribiologi som basis for en bærekraftig bruk og forvaltning av fiskeressursene i ferskvann.

Innhold

Innsjøer og rennende vann som økosystem, innsjøklassifisering, de viktigste organismene i ferskvann, fiskebiologi, fiskeribiologiske metoder, praktisk undersøkelse og vurdering av fiskebestander.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger (ca 100 t), praktisk feltarbeid og etterfølgende bearbeiding og analyse (ca 50 t), skriving av fiskeribiologisk rapport.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Deltakelse på obligatoriske øvingene samt skriftlig rapport må være godkjent før eksamen kan avlegges.

Vurderingsordning

En skriftlig, individuell rapport 33%, muntlig eksamen 67%. Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter. Det forutsettes at alle deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6SU244 Rovviltøkologi og forvaltning I

Emnekode: 6SU244

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter rundt biologi og forvaltning på store rovvilt.

Innhold

Hovedvekt på bjørn, ulv, jerv, gaupe, kongeørn og isbjørn. Grunnleggende teori om artenes biologi. Konflikter og holdninger til store rovdyr. Bevaringsbiologi, konfliktdempende tiltak og skandinavisk forvaltning. Aktuelle forskningsprosjekter.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, feltkurs, øvelser og seminar. Undervisningen kan bli periodisert. Studenter i ettårig og tredje år i 3-årig utmarksforvaltning blir prioritert. Emnet er tilrettelagt for inntil 3 eksterne deltagere.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Deltakelse på obligatoriske øvelser og feltkurs må være gjennomført for å kunne gå opp til eksamen

Vurderingsordning

3-timers skriftlig, individuell eksamen (100%). Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6SU240 Viltforvaltning 1

Emnekode: 6SU240

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap om prinsipper for viltforvaltning og økologien til økonomisk og økologisk sett viktige norske viltarter.

Innhold

To forelesingsserier, en om viltforvaltningens innhold og mål, samfunnet og viltet, ressursgrunnlaget, viltet i et skiftende landskap, målstyrt bestandsutvikling, praktiske virkemiddel, vilthensyn i arealforvaltningen, lovbrudd og forvaltning og utdypingstema. Den andre serien er om viltet i landskapet, om Norge som viltland, om menneskets plass i naturen, om landskapsøkologiske prinsipper og om landskapsøkologien og viltet. Vi belyser landskapsøkologiske prinsipper ved å diskutere forvaltningsutfordringer for noen vanlige viltarter.

Organisering og arbeidsformer

Ca 50 timer forelesinger og 5 dager med øvinger. Individuelle rapporter fra øvingene. Grupper forbereder og gjennomfører presentasjoner og diskusjoner om utvalgte faglige tema.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- Deltaking i gruppepresentasjon
- Skriftlig innlevering

Vurderingsordning

Muntlig eksamen (100%). Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6SU275 Naturoppsyn

Emnekode: 6SU275

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse og ferdigheter innen sentrale tema knyttet til oppsynsvirksomhet i utmarksområder, både i privat og offentlig regi.

Innhold

Behovet for naturoppsyn innen ulike kategorier av utmarksområder, strafferettslige og straffeprosessuelle regler, etterforskning og rapportskrivning, miljø og faunakriminalitet m.v. I tillegg legges det vekt på tilrettelegging, kommunikasjon og informasjon som en viktig del av naturoppsynets oppgaver.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppearbeid og oppgaveløsning, herunder obligatorisk øvingsoppgave. Periodisert undervisning i form av to samlinger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk oppgave må være godkjent.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen 3 dager. Vurdering bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

6SU120 Økologi

Emnekode: 6SU120

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om prosessene og interaksjonene som bestemmer forekomst (antall) og utbredelse av organismer.

Innhold

Evolusjon, spredning, miljøfaktorer, populasjonsstruktur og populasjonsvekst, habitatseleksjon, menneskelig påvirkning, livshistoriestrategier, konkurranse, predasjon, høsting, bevaringsbiologi, samfunnsøkologi, biodiversitet, drivhuseffekt.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen er basert på ordinære forelesninger, kollokvier, seminar og øvelser i felt. Lærebok er engelskspråklig.

Vurderingsordning

Muntlig individuell eksamen (50%) og mappe (50%) som inneholder kollokvier, øvelser, semesteroppgave, seminar.

Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter

Det forutsettes at alle deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag

Valgemne SUE 10 Sp

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Se det enkelte emnet

Læringsutbytte

Se det enkelte emnet

Innhold

Se det enkelte emnet

Organisering og arbeidsformer

Se det enkelte emnet

Vurderingsordning

Se det enkelte emnet

Ansvarlig avdeling

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag